Werk en kanker

Jaarlijks krijgen circa 45.000 mensen in de werkende leeftijd de diagnose kanker (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/kanker). Helaas verliest 1 op de 10 mensen die kanker krijgt zijn of haar baan en 75% van de patiënten ervaart financiële gevolgen (NFK Werken met of na kanker (https://nfk.nl/themas/kanker-en-werk/werken-met-of-na-kanker)).

Webinar Werk en kanker

Wilt u weten welke ondersteuning er is in de regio voor mensen met kanker die vraagstukken hebben rondom (blijven) werken? Kijk dan het webinar terug 'Meer aandacht voor werk bij kanker (https://www.youtube.com/watch?v=zKmkkGwiyC4)' dat het JBZ op 8 december 2020 organiseerde met een aantal regionale samenwerkingspartners.

Misschien heeft u vragen zoals:

- Kan ik blijven werken? En zo ja, lukt dat in mijn eigen functie of moet ik op zoek naar een ander werk?
- Wat betekent dit voor mijn inkomen, werkplezier en loopbaanperspectieven?
- Wat als ik werkloos of arbeidsongeschikt raak?

We geven u hieronder handvatten om over werk in gesprek te gaan met uw zorgverleners en werkgever. We helpen u op weg met linkjes naar betrouwbare brochures, websites en gesprekshulpen. Meer informatie is ook te vinden op Werk & kanker (https://www.kanker.nl/werk) van kanker.nl.

Kijk ook eens in de verwijsgids kanker (https://www.verwijsgidskanker.nl/). Hier vindt u een overzicht van zorgverleners, organisaties en zelfhulpprogramma's. Dit kan u helpen bij het vinden van ondersteunende behandelingen en begeleiding bij kanker, ook op het gebied van werk. Een overzicht van aangesloten netwerkpartners in de regio zijn te vinden op Home - Oncologiezorgnetwerk Den Bosch (https://denbosch.oncologiezorgnetwerken.nl/).

Na afloop van uw behandeling heeft u een nazorggesprek met de verpleegkundig specialist. Tijdens dit gesprek bekijken we onder meer of u aanvullende zorg nodig heeft. Afhankelijk van uw diagnose kan dit ook tijdens de vervolgcontroles met uw arts, verpleegkundige specialist of physician assistent aan bod komen.

Nadenken over werk: al vóór de behandeling

Veel mensen met kanker willen graag blijven werken. Het hebben van werk geeft voldoening, je voelt je betekenisvol. Aan het werk blijven met kanker is dus van belang. Maar we weten ook dat kanker en/of de behandeling ervan het juist vaak moeilijk maakt om te kunnen blijven werken. Zowel de ziekte als de behandeling kan namelijk een rol spelen bij de vraag of u kunt (blijven) werken.

Omdat werk zo'n belangrijke rol speelt in het leven, is het belangrijk dat u hier bewuste afwegingen in kunt maken. Vrijwel alle werkenden zijn na de diagnose kanker in eerste instantie alleen maar bezig met hun genezing en overleving. In de eerste fase van de ziekte worden beslissende behandelkeuzes gemaakt. Achteraf hebben veel (ex-) kankerpatiënten in deze belangrijke eerste fase advies en begeleiding over werken met of na kanker gemist.

Wij vinden het daarom belangrijk om naast alle medische zaken, ook aandacht en ondersteuning te bieden op het gebied van werk. Bijna 90% van de kankerpatiënten waardeert het als ze deze informatie over werk krijgen vanuit de zorg *(NFK Doneer je ervaring, 2019).*

Waar vind ik betrouwbare informatie?

Bespreek het met uw zorgverleners

Heeft u vragen, ervaart u problemen met uw werk die te maken hebben met uw ziekte en/of behandeling? Bespreek dit met uw medisch- of verpleegkundig specialist of verpleegkundige. Zij kunnen u adviezen of tips geven of u doorverwijzen naar gespecialiseerde hulp.

Brochure Werk en Kanker; gesprekshulp voor medewerker en werkgever (NFK)

Deze brochure (https://nfk.nl/media/1/GesprekshulpKanker-en-werk-brochure-def.pdf) is bedoeld als een gesprekshulp voor medewerker en werkgever vanaf het moment van diagnose. Per ziektefase wordt uitgelegd wat er mogelijk gebeurt en hoe u als medewerker en werkgever samen kunt praten over ziek zijn, wel of niet blijven werken, eventuele aanpassingen in het werk en re-integratie. De informatie kan houvast geven bij het gesprek en bij het omgaan met werk in een tijd die al turbulent genoeg is.

Checklijsten

Op de website van Target at Work vindt u de Fit for Work checklisten (https://www.targetatwork.nl/wp-content/uploads/2019/05/Checklisten_FitforWork_2019.pdf) om werk een vanzelfsprekend onderwerp van gesprek te laten zijn. De verschillende checklisten zijn er voor de patiënt, werkgever, zorg- en hulpverleners. Met praktische tips en adviezen om direct mee aan de slag te gaan.

Websites met goede informatie over kanker en werk

- www.kankerenwerk.nl (https://www.kankerenwerk.nl) met praktische tips van de NFK (Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties)
- www.kanker.nl (https://www.kanker.nl/gevolgen-van-kanker/werk/gevolgen/werken-na-kanker#show-menu) onder meer over hoe werk te bespreken met zorgverleners. De informatie is van KWF IKNL en NFK.
- www.targetatwork.nl (https://www.targetatwork.nl/) meer informatie voor werknemers en zzpérs met kanker. U vindt hier ook een overzicht van andere websites.

Blijf ik wel of niet werken?

Een vraag die snel opkomt bij (het gehad hebben van) kanker: kun je als werknemer wel of niet werken (https://nvab-online.nl/kennisbank/richtlijn-kanker-en-werk/)? Dit verschilt natuurlijk per persoon en per ziektesituatie, maar de meeste (ex-) kankerpatiënten kunnen na de behandeling van hun ziekte weer aan het werk. Soms is het zelfs mogelijk om tijdens de behandelingen (gedeeltelijk) te blijven werken. Ook als genezing niet mogelijk is. In de meeste gevallen leiden de ziekte en de behandeling in eerste instantie tot tijdelijk ziekteverzuim, maar de meerderheid van de patiënten is binnen een half jaar weer begonnen met werken.

Nieuwe balans vinden

Veel mensen met of na kanker ondervinden problemen bij het vinden en behouden van een goede balans en passend (nieuw) werkend perspectief. Zij kunnen wel werken en willen dat ook graag, maar hebben moeite om terug te keren in hun oorspronkelijke functie of om hun oude of nieuwe werk te behouden.

Is werken mogelijk tijdens de behandeling?

Meer en meer is de visie dat werken onderdeel kan zijn van herstel, ook bij kanker. Uit onderzoek is bekend dat mensen die werken, ook met een ziekte, zich beter voelen dan mensen die niet (meer) werken. Veel mensen met kanker willen ook graag blijven werken, als dat kan. Ook als genezing niet meer mogelijk is.

Als er medisch gezien vanuit de behandeling geen belemmeringen of risico's zijn voor u om te werken, dan is werken zeker goed mogelijk tijdens de behandeling. Vaak wel met enige aanpassingen zoals in aantal uren werk of werktijden. De bedrijfsarts speelt

daarin een adviserende rol voor de werknemer en de werkgever.

In de praktijk en uit onderzoek blijkt dat kankerpatiënten die contact houden met het werk, en zoveel als mogelijk aan het werk blijven gedurende de behandeling, een grotere kans hebben om aan het werk te blijven.

Minder uren werken: een goed advies?

Als minder uren werken betekent dat u *meer uren ziekteverlof* opneemt, dan is het een goed advies.

Als minder uren werk betekent dat uw arbeidscontract wordt aangepast, dan is het geen goed advies. Bij ziekteverlof krijgt u namelijk 2 jaar lang het loon doorbetaald. Mocht u na 2 jaar ziekteverlof in aanmerking komen voor een (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheidsuitkering, dan wordt het bedrag van de uitkering gebaseerd op het laatste loon. Is het aantal contracturen gedurende het ziekteverlof aangepast, dan krijgt u niet alleen minder inkomen tijdens het ziekteverzuim. Maar ook nog eens een *lagere* uitkering bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid.

Welke informatie mag de specialist aan de bedrijfsarts geven?

- De specialist mag geen uitspraken doen of u wel of niet kan werken, medisch gezien. Zij mogen geen uitspraken doen over uw arbeidsvermogen. Dit is de taak van de bedrijfs- of verzekeringsarts.
- De specialist mag geen documenten sturen, zoals een schriftelijke bevestiging van spreekuurbezoek of (delen van) uw patiëntendossier. Dit mag de bedrijfs- of verzekeringsarts eveneens **niet** vragen volgens de KNMG code Gegevensverkeer en samenwerking bij arbeidsverzuim en re-integratie. (https://www.knmg.nl/advies-richtlijnen/artseninfolijn/praktijkdilemmas-1/praktijkdilemma/heb-ik-als-behandelend-arts-een-rol-bij-arbeidsverzuim.htm)
- De code geeft aan *De arts die informatie levert, geeft uitsluitend de gevraagde informatie en beperkt zich tot feitelijke gegevens en bevindingen over de gezondheid van de patiënt/werknemer (onthoudt zich van meningen, evaluaties, prognoses of verwachtingen).*
- Daarbij is toestemming van u nodig om deze informatie te delen. De behandelend arts die gegevens verstrekt op schriftelijk verzoek van de bedrijfs- of verzekeringsarts, mag daarvoor een bedrag in rekening brengen conform het NZa-tarief.

Is het verstandig om me ziek te melden?

Als werken tijdelijk of echt niet meer gaat, dan kunt u vaak niet anders dan zich ziek melden.

Een mogelijkheid is dat u, als dit kan, een deel van de uren blijft werken, en voor een deel van de uren zich ziekmeldt.

Blijven werken, als is het maar voor een paar uur, heeft als voordeel dat de u binding houdt met het werk en de collega's. Dit vergemakkelijkt het (volledig) oppakken van het werk als dat weer kan. En het voorkomt dat na 2 jaar ziekteverlof u het risico loopt op ontslag.

Wat zijn de mogelijkheden voor zelfstandig werkenden?

Het advies aan zelfstandig werkenden is om bij problemen met het werk professionele hulp te zoeken. Helaas is er geen adres waar zzp'ers en ondernemers vanzelfsprekend en gratis voor hulp terecht kunnen. De wetgeving in Nederland gaat ervanuit dat deze groep voor zichzelf moet zorgen, ook bij ziekte en uitval.

Wel zijn er in kanker en werk gespecialiseerde re-integratiebureaus (https://www.kenniscentrumwerkenkanker.nl/index.php/over-ons/de-groep-werk-en-kanker) en bedrijfsartsconsulenten oncologie (https://www.nvka.nl/BACO/lijst/) (BACO's) die ook zelfstandigen tegen betaling begeleiden.

Daarnaast zijn er collectieven waar men ook als u kanker hebt of ziek bent bij kunt aansluiten. Sommige bieden naast een financieel vangnet ook werkgericht advies:

- Broodfonds (https://www.broodfonds.nl/)
- SamSamkring (https://www.samsamkring.nl/)

- SharePeople (https://www.sharepeople.nl/)

(Voorkomen van) financiële problemen

Als u hulp nodig heeft bij het (voorkomen van) financiële problemen, neem dan contact op met medisch maatschappelijk werk via uw behandelaar of een welzijnsorganisatie via de gemeente, zoals Farent.

Code ONC-200F

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis